PEARL COHEN ZEDEK LATZER

ס.ק.ס. חופשי

[קוד] סגור קנייני סודי חופשי

עו"ד חיים רביה
ראש קבוצת האינטרנט, ה- IT וזכויות היוצרים
פרל כהן צדק לצר

היבטים משפטיים של קוד פתוח

- מבוא
- מהי זכות יוצרים
- ספקטרום התוכנה
- מהו קוד פתוח
- היסטוריה של תכנה חופשית
- רישיונות חופשיים
- הרישיון הציבורי הכללי GPL
- GPL 3
- LGPL
- Affero GPL
- אכיפת זכויות בתוכנה חופשית
- תוכנה חופשית ותוכנה קניינית
- הבעיה והאתגר
- הפתרונות
- סיכום

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

PEARL COHEN ZEDEK LATZER

מהי זכות יוצרים



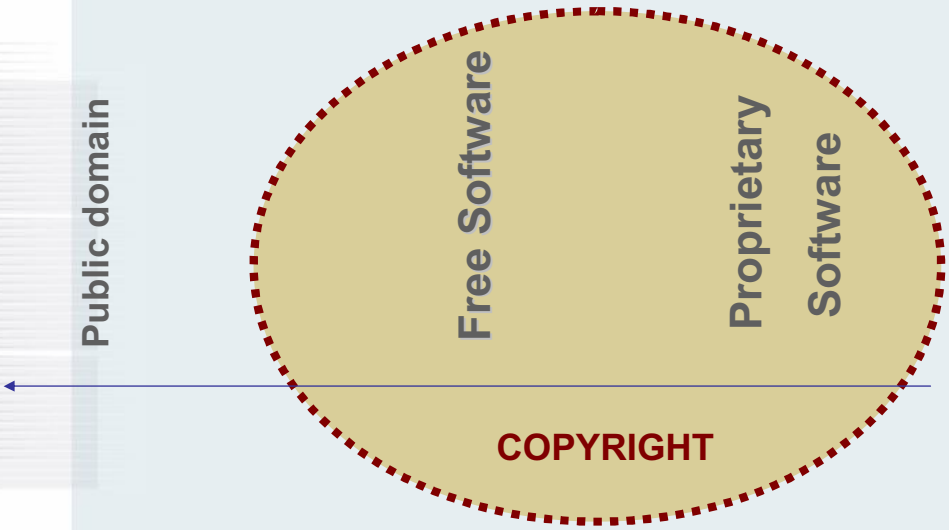
הזכות הבלעדית

- להעתיק את היצירה
- לפרסם אותה
- [להפיץ את היצירה]
- ליצור יצירה גזרת
- לבצע את היצירה בפומבי
- [להציג את היצירה בפומבי]
- לשדר
- להעמיד לרשות הציבור
- להשכיר



ספקטרום התוכנה

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
רישיונות חופשיים
היסטוריה
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום



מהי תכנה חופשית: Richard M. Stallman



0. Run the program for any purpose
1. Study & Adapt the program
2. Redistribute
3. Improve & Release improvements

FREE SOFTWARE FOUNDATION

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

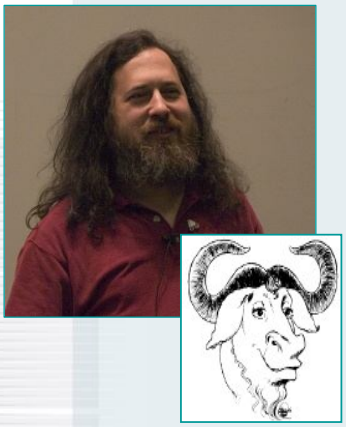
מהו קוד פתוח (תוכנה חופשית)

ההבדלים בין קנייני לחופשי:

- הזכות להעתיק
- היקף השימוש המותר
- הזכות לשנות וליצור יצירות נגזרות
- זמינות קוד המקור
- הזכות להפיץ
- מודלים של פיתוח: הקתדרלה והבאזאר

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

היסטוריה[1] של הקוד הפתוח



- 1980 – Stallman מחפש דרייבר
- 1983 – GNU
- 1985 –
  - FSF
  - The GNU Manifesto
- 1991 –
  - GPL v. 2
  - לינוקס
- 1998 –
  - OSI
  - נטסקייפ משחררת את הקוד
  - IBM תומכת באפאצ'י
  - אורקל מהגרת ללינוקס
- 2003 – SCO v. IBM
- 2009 - מייקרוסופט תורמת קוד ללינוקס

[1] מקוצרת. מאד

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

© 2009 Haim Ravia

רישיונות חופשיים

רישיונות Copyright © BSD, MIT, CPOL, Apache 2

License

PostgreSQL is released under the BSD license.

PostgreSQL Database Management System
(formerly known as Postgres, then as Postgres95)

Portions Copyright (c) 1996-2008, The PostgreSQL Global Development Group

Portions Copyright (c) 1994, The Regents of the University of California

Permission to use, copy, modify, and distribute this software and its documentation for any purpose, without fee, and without a written agreement is hereby granted, provided that the above copyright notice and this paragraph and the following two paragraphs appear in all copies.

IN NO EVENT SHALL THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA BE LIABLE TO ANY PARTY FOR DIRECT, INDIRECT, SPECIAL, INCIDENTAL, OR CONSEQUENTIAL DAMAGES, INCLUDING LOST PROFITS, ARISING OUT OF THE USE OF THIS SOFTWARE AND ITS DOCUMENTATION, EVEN IF THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA HAS BEEN ADVISED OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA SPECIFICALLY DISCLAIMS ANY WARRANTIES, INCLUDING, BUT NOT LIMITED TO, THE IMPLIED WARRANTIES OF MERCHANTABILITY AND FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE. THE SOFTWARE PROVIDED HEREUNDER IS ON AN "AS IS" BASIS, AND THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA HAS NO OBLIGATIONS TO PROVIDE MAINTENANCE, SUPPORT, UPDATES, ENHANCEMENTS, OR MODIFICATIONS.

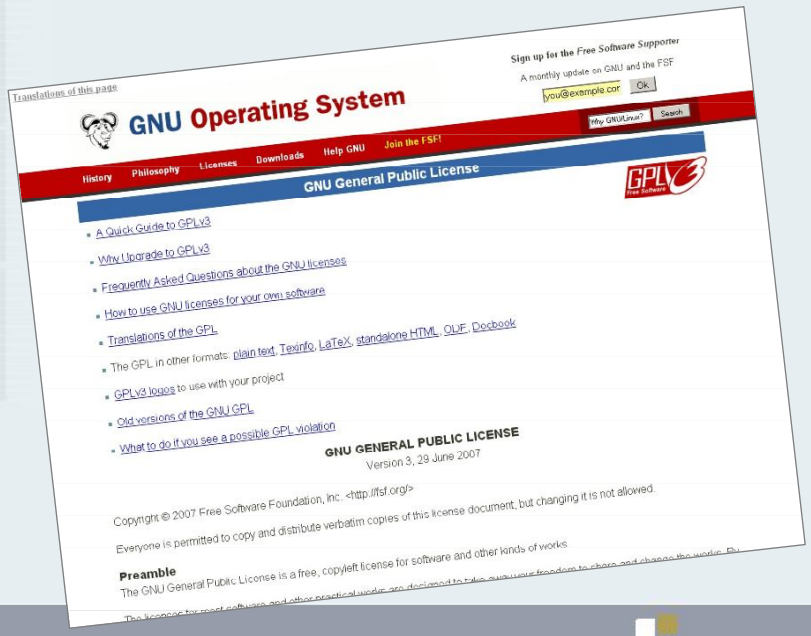
מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

רישיונות חופשיים

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

רישיונות Copyleft GPL, LGPL, MPL

"you cannot add restrictions to deny other people the central freedoms"



הרישיון הציבורי הכללי, GPL

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

מתיר -

- להעתיק ולהפיץ עותקים של התוכנה וקוד-המקור.
- לדרוש תשלום עבור מסירת עותק מהתוכנה.
- לשנות את התוכנה או כל חלק ממנה ולהפיצה.

מחייב -

- כל קוד המשולב בתוכנה הופך גם הוא להיות חופשי.
- לכלול את קוד-המקור או להציע מסירתו.
- לכלול הודעת זכויות יוצרים והעדר אחריות.
- להעניק לכל צד ג' את הזכויות לפי ה-GPL בחינם.
- לכלול את תנאי הרישיון בלא שינוי.
- פטנטים אינם פוטרים מתנאי הרישיון.

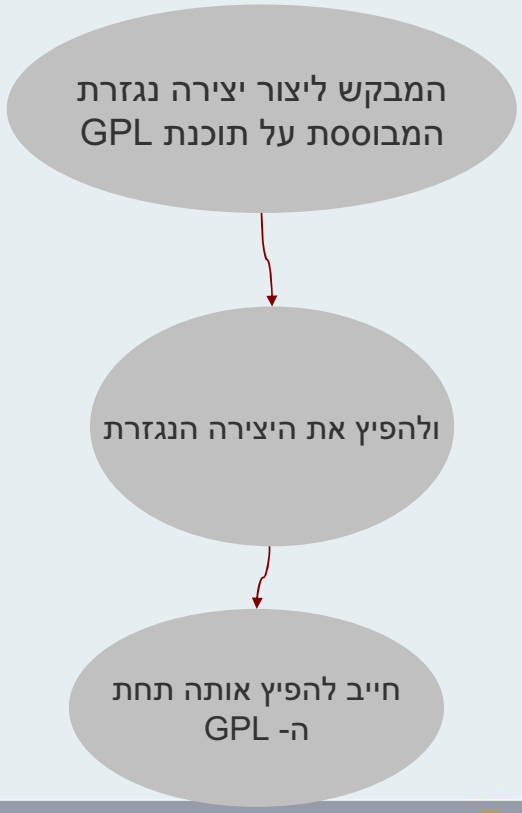
Copyleft
(Reciprocity הדדיות)

יצירה נגזרת - Derivative work

- "עשיית יצירה נגזרת היא עשיית יצירה מקורית המבוססת באופן מהותי על יצירה אחרת, כגון תרגום או עיבוד." (סעיף 16 לחוק זכות יוצרים).
- רוב היצירות (בפרט תוכנות) מבוססות על יצירות קודמות;
- **שינוי מהותי** יוצר יצירה חדשה. **שינוי קל** משמעות העתקה. יצירה נגזרת היא בין לבין;

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

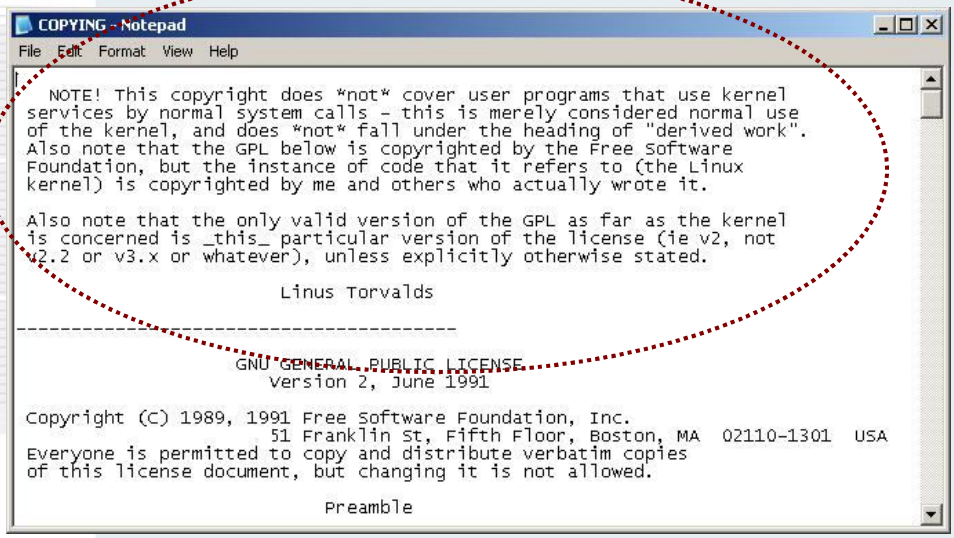
האפקט הויראלי של ה- GPL



מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

הרישיון הציבורי הכללי, GPL

יישום ה- GPL בלינוקס



מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

הרישיון הציבורי הכללי, GPL 3

- **מונחים ניטרליים:** "propagate", "convey"
- **הבהרת היקף הקוד שיש לחשוף:** : "all the source code needed to generate, install, and run the object code and to modify the work, including scripts to control those activities… [and] the source code for shared libraries and dynamically linked subprograms that the work is specifically designed to require"
- **טכנולוגיות להגנת זכויות (DRM):** (1) – איסור להשתמש בתוכנה כחלק מאמצעים להגבלת גישה ליצירות מוגנות (2) ; ויתור על הזכות שבחוק לאסור עקיפה של אמצעי הגנה טכנולוגיים.
- **מידע להתקנה.** חובה לספק מידע להתקנת התוכנה במוצר צריכה.
- **סיום וביטול הרישיון.** הפרה מפקיעה ומבטלת את הרישיון באופן אוטומטי. אפשר לחדשו
- **תוכנה כשירות.** (Saas) Loophole
- **רישיון פטנטים.**

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

Lesser General Public License (LGPL)

מתיר לקשר ספריה LGPLית עם תוכנה אחרת כלשהי (גם קניינית) בתנאי שרישיון התוכנה מתיר שינויים בה לצרכי הלקוח והנדסה חוזרת.

מחייב (בין השאר):

- לגלות השימוש בספריה ה- LGPLית ולספק את ה- LGPL;
- להפיץ עם התוכנה את קוד-המקור של הספריה + קוד יעד ו/או קוד מקור של התוכנה כדי שאפשר יהיה לשנות את התוכנה הקניינית ולקשרה מחדש לספריה;
- להשתמש במנגנון הולם לשיתוף ספריה (suitable shared library machnism) שיאפשר לתוכנה לעבוד עם גרסאות מעודכנות של הספריה;

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

Affero GPL

13. Remote Network Interaction

… if you modify the Program, **your modified version must prominently offer all users interacting with it remotely through a computer network ... an opportunity to receive the Corresponding Source of your version** ...

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

אכיפת זכויות בתוכנה חופשית

- מדיניות ה- FSF
- תביעות Busy Box - SFLC v. **Verizon**, Extreme Networks, Bell Microproducts, & Super Micro Computer.
- The Free Software Foundation (FSF) v. **Cisco** Systems, Inc.
- GPLViolations.org
- Jacobson v. Katzer
- מריאנובסקי נ' IchessU

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

מריאנובסקי נ' IchessU



Jin client (under GPL)

+

DLLאודיו/וידאו (קנייני)

↓

האם יצירה נגזרת?

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

קנייני וחופשי: הבעיה והאתגר

- **הבעיה.** דרישת השוק לתוכנה מסחרית ש –
  - תיבנה באמצעות תוכנה חופשית
  - תרוץ על-גבי תוכנה חופשית
  - תאימות (Interoperability): תהיה תואמת לתוכנה חופשית
- **האתגר.** פיתוח תוקנה קניינית ש-
  - לא תפר רישיונות לתוכנה חופשית
  - תשמור על הקניין הרוחני של המוצר המסחרי

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

שילוב קנייני וחופשי: הפתרונות

- הכרת רישיונות התוכנה החופשיים:
  - הימנע מה-triggering event;
  - הפצה נפרדת –
    - Mere aggregation
    - download
  - הרחקת הקוד הפתוח מהקוד הקנייני;
  - רישוי כפול – dual licensing.

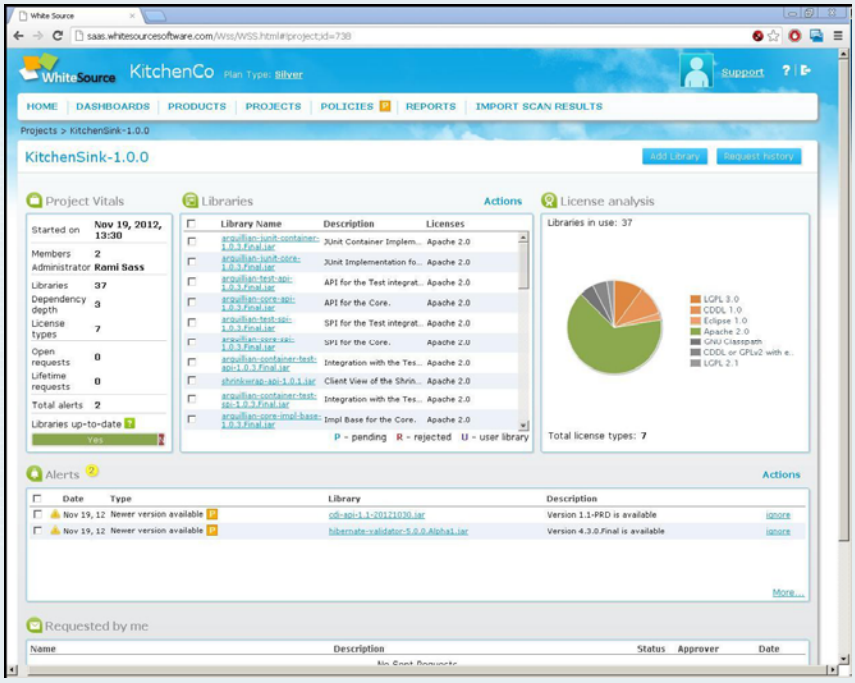
מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

שילוב קנייני וחופשי: הפתרונות

- קביעת מדיניות ארגונית (OSS Policy):
  - מדיניות תהליכית
  - מדיניות מנחה
- חינוך הצוות
- סריקת הקוד וניהול מסודר של רשימת תוכנות חופשיות

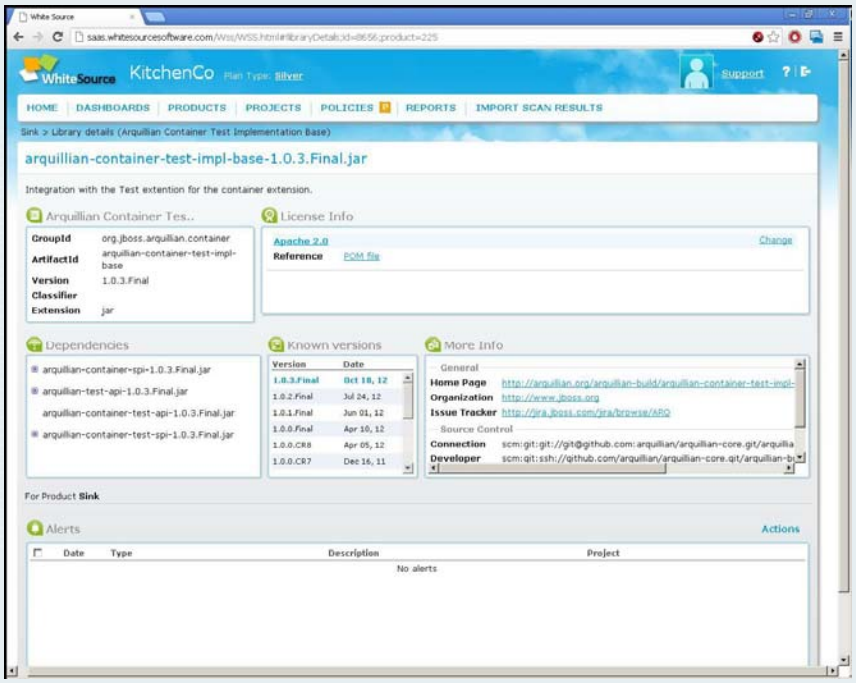
מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

שילוב קנייני וחופשי: הפתרונות



מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

שילוב קנייני וחופשי: הפתרונות



מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

היבטים משפטיים של קוד פתוח

שאלות?

עו"ד חיים רביה

אינטרנט: www.pczlaw.com
www.law.co.il
דואר אלקטרוני: haimr@pczlaw.com
טוויטר: @lawcoil
פייסבוק: facebook.com/law.co.il
ישיר: 09-9728083

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
היסטוריה
ההיסטוריה של OSS
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
סיכום

The GNU Manifesto

I consider that the golden rule requires that if I like a program I must share it with other people who like it. Software sellers want to divide the users and conquer them, making each user agree not to share with others…

So that I can continue to use computers without dishonor, I have decided to put together a sufficient body of free software so that I will be able to get along without any software that is not free.

מבוא
ספקטרום התוכנה
מהו קוד פתוח
ההיסטוריה של OSS
רישיונות חופשיים
GPL v. 2
GPL v. 3
LGPL
Affero GPL
אכיפת זכויות
חופשי וקנייני
מדיניות Applied
סיכום